

ĐỀ THI CHÍNH THỨC VÀO 10**MÔN: NGŨ VĂN – TIỀN GIANG NĂM 2025****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****I. ĐỌC HIỂU: (3,0 điểm)**

Đọc ngữ liệu sau:

Lòng vị tha không chỉ giúp người khác có cơ hội làm lại cuộc đời mà còn khiến chính chúng ta trở nên bao dung, nhân hậu hơn.

Trong cuộc sống, không ai là hoàn hảo, và đôi khi, vì những hoàn cảnh éo le, một số người đã phạm sai lầm, thậm chí vi phạm pháp luật. Tuy nhiên, sau khi họ đã trả giá cho những lỗi lầm của mình, điều quan trọng nhất không phải là tiếp tục phán xét hay xa lánh, mà là dang rộng vòng tay yêu thương, giúp họ tìm lại con đường đúng đắn.

Lòng vị tha không chỉ giúp người khác có cơ hội làm lại cuộc đời mà còn khiến chính chúng ta trở nên bao dung, nhân hậu hơn. Khi một người đã ăn năn hối cải, họ rất cần sự cảm thông để có thể hòa nhập với xã hội, sống một cuộc đời ý nghĩa hơn. Nếu chúng ta chỉ nhìn họ với ánh mắt kỳ thị, né tránh họ, thì có lẽ chính xã hội đã đẩy họ vào con đường bế tắc.

Hãy thử đặt mình vào hoàn cảnh của họ. Ai cũng có thể mắc sai lầm trong một phút giây yếu lòng hoặc vì hoàn cảnh khó khăn. Nếu chúng ta bị xã hội xa lánh, liệu chúng ta có đủ nghị lực để đứng dậy làm lại từ đầu? Một lời động viên, một hành động yêu thương có thể là ánh sáng dẫn lối cho những người từng lầm lỡ. Cuộc sống sẽ trở nên tốt đẹp hơn nếu chúng ta biết tha thứ và trao cho nhau cơ hội. Đừng để quá khứ trôi buộc tương lai của một ai đó. Hãy nhìn những người từng lầm lỗi bằng ánh mắt sẻ chia, để họ cảm nhận rằng thế giới này vẫn còn những vòng tay ấm áp, sẵn sàng đón nhận họ trở lại.

(Nguồn: <https://phapluatplus.baophapluat.vn/suc-manh-cua-long-vi-tha-209231.html>)

Trả lời câu hỏi/ Thực hiện yêu cầu:

Câu 1: (0,5 điểm) Đoạn trích trên bàn về vấn đề gì?

Câu 2: (0,5 điểm) Theo đoạn trích, lòng vị tha khiến chính chúng ta trở nên thế nào?

Câu 3: (1,0 điểm) Chỉ ra từ ngữ và gọi tên một phép liên kết trong hai câu văn sau:

“Trong cuộc sống, không ai là hoàn hảo, và đôi khi, vì những hoàn cảnh éo le, một số người đã phạm sai lầm, thậm chí vi phạm pháp luật. Tuy nhiên, sau khi họ đã trả giá cho những lỗi lầm của mình, điều quan trọng nhất không phải là tiếp tục phán xét hay xa lánh, mà là dang rộng vòng tay yêu thương, giúp họ tìm lại con đường đúng đắn.”

Câu 4: (1,0 điểm) Anh/chị có đồng tình với ý kiến: “Cuộc sống sẽ trở nên tốt đẹp hơn nếu chúng ta biết tha thứ và trao cho nhau cơ hội.” không? Vì sao?

II. VIẾT (7,0 điểm)

Câu 1: (2,0 điểm) Từ nội dung đoạn trích ở phần Đọc hiểu, anh/chị hãy viết một đoạn văn (khoảng 01 trang giấy thi) trình bày suy nghĩ về ý nghĩa của lòng vị tha trong cuộc sống.

Câu 2: (5,0 điểm) Phân tích, đánh giá nội dung chủ đề và những đặc sắc về hình thức nghệ thuật đoạn thơ sau đây trong bài thơ “Ngôi nhà có ngọn lửa ấm” của Nguyễn Khoa Điềm:

[...]

“*Đã mùa thu*

Đêm cha quạt cho con chút lửa

Đặt ấm chỗ con nằm

Trở giấc, lại ngồi lại quạt

Những hòn than lấp lánh lim dim

Mặt con sáng vàng trắng nhỏ

Cha ngồi dáng người thượng cổ

Nhớ mười năm đốt lửa Trường Sơn

Con sốt, con đói

Người nằm xuống, kẻ còn lừa

Tóc cha sợi đen, sợi bạc

Chợt nhớ lời ru “mùa thu” gió hát

Cha ngồi trầm ngâm thâu đêm...”

(Trích Ngôi nhà có ngọn lửa ấm, Tinh tuyển văn học Việt Nam (Tập 8), NXB Khoa học Xã hội, tr.655)

Chú thích:

Nguyễn Khoa Điềm thuộc thế hệ các nhà thơ thời kì chống Mỹ cứu nước. Thơ ông hấp dẫn bởi sự kết hợp giữa xúc cảm nồng nàn và suy tư sâu lắng của người trí thức về đất nước, con người Việt Nam. Năm 2000, ông được nhận Giải thưởng Nhà nước về văn học nghệ thuật.

Bài thơ “Ngôi nhà có ngọn lửa ấm” được sáng tác năm 1984.

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT**THỰC HIỆN BỞI BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM**

Phần	Câu	Hướng dẫn giải
I. ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)	Câu 1. (0.5 đ)	Đoạn trích trên bàn về vấn đề: Tác dụng của lòng vị tha.
	Câu 2. (0.5 đ)	Lòng vị tha giúp chính chúng ta trở nên bao dung, nhân hậu hơn.
	Câu 3. (1 đ)	- Phép liên kết: phép nối - Từ ngữ liên kết: Tuy nhiên
	Câu 4. (1 đ)	<i>Học sinh tự đưa ra quan điểm cá nhân của mình, chú ý có lý giải phù hợp.</i> - Đồng tình - Lý giải: + Tha thứ giúp con người sống thanh thản, không bị giam cầm trong hận thù. + Trao cơ hội giúp người khác được sửa sai, làm lại cuộc đời → từ đó xã hội sẽ có thêm những con người tốt đẹp hơn. + Mỗi người đều có thể mắc sai lầm – nhưng ai cũng xứng đáng có cơ hội để trở nên tốt hơn nếu họ biết hối lỗi.
PHẦN II. VIẾT (7,0 điểm)	Câu 1. (2,0 điểm)	I. Mở đoạn: Nêu vấn đề nghị luận: Ý nghĩa của lòng vị tha trong cuộc sống II. Thân đoạn: 1. Giải thích: - Lòng vị tha là sự khoan dung, sẵn sàng tha thứ cho lỗi lầm của người khác thay vì thù hận, oán trách. 2. Ý nghĩa của lòng vị tha - Giúp con người sống thanh thản, nhẹ lòng, không bị chi phối bởi những cảm xúc tiêu cực như giận dữ, hận thù. - Góp phần xây dựng các mối quan hệ tốt đẹp, bền vững: gia đình, bạn bè, xã hội. - Tạo ra một môi trường sống tích cực, nhân văn, đầy tình yêu thương. - Lòng vị tha còn thể hiện sự trưởng thành và bản lĩnh, bởi tha thứ đôi khi khó hơn cả trừng phạt. 3. Mở rộng

	- Người sống vị tha sẽ nhận được sự yêu quý, kính trọng từ người khác. - Tuy nhiên, vị tha không có nghĩa là dễ dãi hay dung túng cho cái xấu; tha thứ cần đi kèm với sự tỉnh táo và giới hạn. III. Kết đoạn: Tổng kết vấn đề nghị luận.
Câu 2. (4,0 điểm)	I. Mở bài: Giới thiệu khái quát vấn đề nghị luận: Phân tích nội dung, chủ đề và những đặc sắc nghệ thuật trong đoạn thơ II. Thân bài: 1. Phân tích và đánh giá nội dung, chủ đề đoạn thơ - Tình cha con sâu nặng, âm thầm + Hình ảnh người cha quạt lửa cho con giữa đêm, chăm lo từng chút cho giấc ngủ con: → Thể hiện tình yêu thương lặng lẽ, không ồn ào mà đầy âm áp. + "Trở giấc, lại ngồi lại quạt": gợi hình ảnh tần tảo, thao thức – người cha sống vì con, thấu hiểu từng cử động nhỏ. - Quá khứ và hiện tại giao hòa qua ký ức cha + Khi quạt cho con, người cha nhớ về “mười năm đốt lửa Trường Sơn” – quãng đời gian khổ, chiến đấu, hy sinh vì đất nước. + Hồi ức chiến tranh trộn lẫn hiện thực nuôi con: → Khơi gợi chủ đề truyền thống – tiếp nối thế hệ, sự nối dài của tình yêu và trách nhiệm. - Sự suy ngẫm, chiêm nghiệm của người cha + Hình ảnh cha “ngồi trầm ngâm thâm đêm”, “đáng người thượng cổ” cho thấy sự từng trải, chất chứa thời gian và lịch sử. + Cảm xúc lắng đọng qua cái nhìn về tuổi tác (“Tóc cha sợi đen, sợi bạc”) và tiếng vọng “lời ru mùa thu gió hát” – tình cảm, ký ức, thời gian đan xen. => Chủ đề đoạn thơ: - Ca ngợi tình phụ tử thiêng liêng, bền bỉ. - Gợi suy ngẫm về sự kế thừa truyền thống, sự chuyển giao giữa quá khứ gian lao và hiện tại êm đềm. - Khẳng định giá trị của yêu thương, sự hy sinh âm thầm và vai trò của người cha trong hành trình lớn lên của con. 2. Phân tích và đánh giá những đặc sắc về nghệ thuật

	- Hình ảnh giàu tính biểu cảm và tượng trưng + “Vàng trắng nhỏ”, “dáng người thượng cổ”, “than lấp lánh lim dim”: hình ảnh thơ giàu chất gợi, tạo chiều sâu không gian – thời gian. + “Đốt lửa Trường Sơn”, “lời ru mùa thu” – mang màu sắc biểu tượng văn hóa và lịch sử. - Giọng thơ nhẹ nhàng, trầm lắng, giàu cảm xúc + Giọng điệu đều, chậm, gợi không khí yên ả của đêm thu và sự lặng lẽ trong tình cha. + Dòng chảy cảm xúc liên mạch từ hiện tại đến quá khứ, không ngắt quãng. - Thủ pháp nghệ thuật nổi bật + Đối lập giữa hiện tại ảm áp – quá khứ khốc liệt làm nổi bật giá trị của hòa bình, tình thân. + Ẩn dụ và hoán dụ tinh tế (mặt con như vàng trắng, tóc cha sợi đen – bạc...) → tăng tính biểu cảm và hình ảnh hóa xúc cảm. III. Kết bài Tổng kết lại nội dung chủ đề và nghệ thuật.
--	---